

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiececane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

La cestiunea abdicării directorului V. Onițiu.

Brașov, 6 Nov. n. 1900.

Onorată redacțiune!

Deja de mai multe zile se agitază prin presă o cestiune internă a școlilor noastre centrale, abdicarea dlui Virgil Onițiu din postul său de director al școlilor medii.

De-și întrégă afacerea până azi nici n'a ajuns la forurile competente și totă agitațiunea este pripită și prematură, totuși cred de interes pentru On. public, ca fără a preocupă rezolvarea cestiunii în cale normală și legală, să arăt în câtva motivul acestei abdicări.

Rog deci pe On. Redacțiune să binevoască a da loc șirurilor următoare :

Înainte de începerea anului școlar present, având a se îndeplini catedrele vacante de profesori la gimnasiu, întră concurență a fost și Dl. Dr. Valeriu Branisce, cumnatul doranului director Virgil Onițiu.

Eforia atât din motivul *inrudirii* dlui director cu dl Dr. Branisce, cât și din acela, că regulamentul § 40 zice : „Directorii școlari, dacă nu sunt membri, pot fi invitați la ședințele Eforiei ori de câte-ori află de bine preș. Eforiei”, a-i conchema când se tratăză afaceri „școlare”, — n'a invitat la ședința de alegere și pe dl director Onițiu, ci s'a mulțumit a-i cere raport în scris asupra concurenților, ceea ce dînsul a și făcut ca de obicei.

Făcând Eforia la 14 August v. a. c. alegerea și ne-reflectând la Dl. V. Branisce, cumnatul dlui director, dl V. Onițiu s'a supărat atât de tare, încât pentru un moment a pierdut din vedere și pozițiunea sa oficială și ordinea legală, și printr'o adresă în termeni pe cât de alarmatori, pe atât de iritați și de puțin justificați, cere dela Escelența Sa Metropolită, ca din presiunea să se rezolve alegerea legală și normală a profesorilor, să convóce în termen de 48 de ore o nouă ședință a Eforiei, unde în prezența dlui director să se facă alegere nouă și să dispună, ca pe viitor — în contra dispozițiunii cuprinse în regulamentul sus citat, — dl director să fie invitat inomis la fiecare ședință a Eforiei.

Fată de această remonstrație Eforia recercată fiind, la timpul seu a dat răspunsul necesar Escelenței Sale Metropolitului, ear' alegerea a trecut prin formele legale prin Delegațiunile școlare și s'a înaintat la Venerabilul Consistoriu arhidiececan spre întărire.

Abstrăgând dela cererea pripită anormală și ilegală a d-lui director, Venerabilul Consistoriu a adus o hotărîre pe cât de motivată pe atât de satisfăcătoare pentru un om nepreocupat și cu cânge rece, enunțiând : „Sub 16 August a. c. Nr. 542 arătând aici directorul gimnasiului nostru din Brașov „Virgil Onițiu, că Eforia școlară de „acolo cu abatere dela praxa de 30 ani și dela §-ul 40 din Regulament a întrelăsat a-l invita și pe dînsul la ședința Eforiei din 14/27 August a. c. când s'au deplinit vacantele catedre

profesore, ear' din răspunsul Eforiei dela 25 August a. c. Nr. 211 învederându-se că dacă acea Eforie n'a invitat și pe directorul la intențiunea de a face o acesta nici cu intențiunea de a atinge autoritatea nici a ignora tenórea §. 40 din Regulament, măcar că acesta lasă invitarea la aprețiarea Eforiei, ci a făcut-o numai din motiv, că în acea ședință avea a se pertracta și concursul profesorului Dr. Val. Branisce, de apróe înrudit cu directorul, și chiar de aceea în loc de a fi invitat în persónă i-s'a cerut în scris opiniunea în cauzele de sub pertractare: acest consistoriu, pe cât de mult regretă, că o asemenea omisiune a putut da ansă la conturbarea buneii înțelegeri dintră conducătorii școlilor, pe atât se și bucură, constatând, că de Eforie a fost departe intențiunea de a știrbi dreptul și autori tatea directorului.

De aceea acest Consistoriu dorind a contribui și din parte-i la consolidarea buneii înțelegeri, află de bine a enuncia, ca pe viitorii la tóte ședințele Eforiei, în cari se vor pertracta cestiuni de învățământ, să se invite și directorul, de sine înțelegându-se, că ajungând în discusie cestiuni ce ar atinge persóna sa, sau alte persóne cu dînsul înrudite, va avé a se retrage din ședință.

P. O. D-ta vei publica acestea atât numitului director cât și Eforiei școlare spre scire și orientare.

Sibiin, din ședința consistoriului arhidiececan ca senat școlar, ținută la 12 Octobree 1900.

Îndată ce s'a inmanuat acest decis dlui director, DSA, precum se vede din jurnale, și-a înaintat Venerabilului Consistoriu abdicarea, apoi a anunțat-o corpului profesoral, a notificat-o Eforiei printr'un act în care se zice altele : „Fiind decisul acesta al prea Ven. Consistoriu (Nr. 9083 14 Octobree:) de „natură a nu curma relele, pentru cari „după a mea părere s'a deschis o pórta „largă în ședința Eforiei din 14 August a. c., și în acelaștimp involvând „el sguduirea încrederii V. Consistoriu „în activitatea mea de director al școlilor „medii, — cu ziua de azi mi-am înaintat dimisiunea mea din postul de „director al școlilor medii gr.-or. ro- „mâne din Brașov la V. Consistoriu...” și ca culme a publicat-o și o publică prin ziare fără cea mai mică rezervă.

Acastă procedură a dlui director, isvorită póte earăși numai din iritațiune prea mare, este cu totul în contra dispozițiunilor legale cuprinse în § 25 litera j) combinate cu § 43 punct 19), unde se spune anume că dreptul de a primi sau nu abdicarea e rezervat Delegațiunilor și Eforiei școlare și deci aci avea să se înainteze dînsul abdicarea. Ea este pe lângă aceea anormală și pripită, de ore-ce cestiunea neajungând să fie tratată în forurile competente, nu póte fi nici cóptă pentru publicitate, afară dóră de dorința de a face eclat cu sciri și alarmări sensaționale...

Și dacă se va considera, că deodată cu înaintarea abdicării la Veneratul Consistoriu dl director V. Onițiu a ținut să ducă și în publicitate o cauză internă și delicată a școlilor noastre, destul de criticate din alte părți; dacă se va considera, că de când există

aceste școle, din asemenea cauze nici unul din fostii directori n'au mai provocat asemenea conflicte între ei și forurile administrative și cu atât mai puțin le-au pus de clopotul cel mare al publicității; dacă se vor considera vorbele frumoșe și nu faptele din urmă ale dlui director în legătură cu onórea, încrederea și bunăvoința cu care aceste foruri l'au distins pe dînsul la tóte ocașiuni și despre cari înainte de câteva luni însuși făcea cele mai elogióse enunțațiuni tocmai la adresa acestora, pe cari azi nemeritat îi hulesce, atunci ori-care om nepreocupat va afla îndată că pasul dlui director V. Onițiu a fost prea pripit și cu abdicarea și cu publicarea prin ziare înainte de vreme a tuturor acțiunilor sale, și dacă am voi să fim malițioși am susține că din nealegerea dlui Branisce, cumnatul său, V. Onițiu a făcut chestie celebră de ziaristică. Cu Dumnezeu înainte, dar acesta nu dovedesce nici durere de inimă față de școle și binele lor, nici echilibru în cumpănirea lucrurilor și a demersurilor legale, ci simplu preocupățiune și interese personale, pripă și agitațiune inoportună.

Unul din Eforie.

Conferența inv. din Făgăraș.

(Vorbirea de deschidere a com. cons. M. Voileanu.)

Onorată conferență!

Am eșit tocmai din casa Domnului, unde am celebrat sfânta liturgie, și am chemat Duchul sfânt, care se ne lumineze, să ne inspire în lucrările noastre.

De-și este lucru neobicinuit, ca în cuvântarea de deschidere să se dea espresiune neplăcerii pentru modul cum majoritatea dvóstre, domnilor învățători, a ținut să inaugureze lucrarea noastră în conferența din anul acesta, eu totuși sum nevoit să o fac.

Din aprópe 100 de învățători, cari în virtutea dispozițiunilor ce s'au luat trebuiau să ia parte la serviciul dumnezeese, abia patru s'au prezentat în casa Domnului, unde însoțit de părintele protopresbiter Iuliu Dan și de parochul din Galați Nicolau Aron, am celebrat sfânta liturgie și am făcut chemarea Duchului sfânt.

Nu voesc să mă ating de convingerile religioșe ale unui fie-cărui dintre dvóstre, domnilor învățători. Cred că ați avut și motive, cari eventual vă pot scusa această absență dela biserică.

Imprejurarea însă, că în număr așa de disparent v'ați prezentat la biserică, mă face să vă invit, ca pe viitoriu să dați ascultare cerculariului de convocare și în ce privește prezentarea în corpore la serviciul divin.

În șirul acesta de idei nu pot să nu accentuez și acuma legătura de mamă și fiică, ce este întră biserică și întră școlă noastră.

Nemuritoriul metropolit Marele Șaguna când a pus biserică noastră pe bazele constituționale de azi, s'a îngrijit ca școlă noastră confesională să fie pusă sub scutul bisericeii. În îngrijirea sa cea mare s'a cugetat și la întrunirile

învățătorilor, de aceea în § 130 al statutului organic a provăzut conferențele învățătoresci ca organism, pe care noi suntem chemați a-l desvolta în intențiunile Marelui Șaguna, și a-i da importanța ce i-se cuvine în șirul organismelor legale din biserică noastră.

Cu cât ne aprofundăm mai mult în spiritul Marelui Șaguna, cu cât dăm preste mai mari greutăți în viața noastră bisericescă-școlară, cu atât admirăm mai mult prevederile acelui providențial bărbat, și acesta o face mai ales când vedem ce scut puternic a lăsat el învățătorimeii noastre prin acest organism, prin conferențele învățătoresci.

Datori suntem deci toți să punem ce avem mai nobil în inimile noastre, spre a da viață conferențelor învățătoresci în arhidiececană noastră.

Ne-am adunat deci domnilor învățători în numele Domnului, în casa noastră, la ordinul mai marilor nostri bisericesci, spre a învăța unii dela alții, spre a ne îndrepta unii dela alții, spre a ne entusiasma reciproc, și spre a aduce tóte jertfele posibile, cari le cere dela noi interesul școlilor noastre confesionale.

Veți ține lecțiuni practice, domnilor învățători, din diferite obiecte de învățământ, spre a da dovezi cum știți pune în practică învățăturile pe cari vi-le-ați însușit în seminariul nostru arhidiececan.

Vi-se cere sémă în măsura după cum vi-s'au dat talanți. Mult se cere dela acela, cărui mult i-s'a dat, mai puțin se cere dela acela, cărui puțin i-s'a dat. Dela toți se cere însă o lucrare conșciențioasă în interesul progresului în școlă noastră.

În consultările noastre ne va conduce învățătura Apostolului: „Fraților, îngăduiți unul altuia cu dragoste, căci zilele grele sunt“.

Sub scutul bisericeii stau tóte instituțiunile culturale ale confesiunilor din patria noastră, și în curențul de azi acesta este unicul scut sigur, unicul adăpost, care stă neclintit.

Dacă veți urmări cu atențiune ceea ce se petrec în jurul nostru, veți vedea cum romano-catolicii din patria noastră și-au croit o autonomie locală, în afacerile școlare și fundaționale cu tot absolutismul din biserică apusenă au dat loc elementului laic, și tóte le fac sub ocrotirea bisericeii. Asemenea fac reformații din patria noastră, și ei pun în fruntea instituțiunilor pe cei mai de frunte bărbați ai neamului lor. Curatori lumesci ca Baronul Bánffy, bătrânul Tisza Kálmán, Desideriu Szilágyi stau în fruntea acelei bisericeii, și își asigură libertate spre a se desvolta și a face progres. Asemenea stau Sașii dela noi, cari cu tóte bogățiile câștigate și adunate pe timpul privilegiilor celor mari și multe, s'au îngrădit în biserică lor ca în o cetățuie puternică.

Dacă aceste confesiuni altcum favorisate de sórte astfelii s'au pus sub scutul bisericeii, pe care o iubesc din tótă inima lor, cu cât mai vórtos datori suntem noi să cultivăm instituțiunile noastre bisericesci, să ne alipim cu tótă ființa noastră de biserică și de ale ei instituțiuni, noi cari afară de Dumnezeu alt binevoitoriu și ajutoriu nu avem.

Virtutea noastră a fost alipirea cătră sfânta noastră biserică până la muce-nicie.

Dacă în veacul trecut, când lip-siți eram de arhieriei nostri, am dat pept cu tôte năvălirile pornite asupra noastră ca Români ortodocși, cu atât mai mult se o facem acêsta azi, când avem păstori buni cari sufletul și-l dau pen-tru turmă.

Cele atinse ne silesc, ca noi mai tare se ne alipim de biserică și de ale ei instituțiuni, și conferențele noastre în-vățătorești în lumina acêsta îndoită importanță trebuie să aibă.

Vă salut Domnilor Invățători cu tötă căldura inimii, și dorind, ca dis-cuțiunile noastre să fie pentru binele și dezvoltarea școlilor noastre, declar con-ferența noastră deschisă.

*

Ședința I.

La 21 Octobrie, 1900.

1. In urma circulariului consistorial din 13 Septembrie, 1900 Nr. 8448 Școl. și a con-vocării făcute prin comisariul consistorial Mateiu Voileanu în numărul 112 al ziarului „Te-legraful Român“, la orele 8 a. m. în 21 Octobrie a. c. s'a celebrat sfânta liturgie împreună cu chemarea Duchului sfânt, la care lângă comisariul consistorial Mateiu Voileanu a servit protopresbiterul tractului Făgărașului Iuliu Dan și parochul din Galați Nicolau Aron, după aceea adunați fiind în-vățătorii în edificiul școlii confesionale, co-misariul consistorial la orele 10 a. m. deschide ședința cu cuvântarea de mai sus.

2. Se purcede la constatarea membrilor prezenți ai conferenței pe baza consemnărilor dela oficiile protopresbiterale și se constată următorul rezultat

A. Sunt prezenți:

a) Din protopresbiteratul Ag-nitei:

1. Ioan Paicu din Agnita, 2. Nicolau Rusu din Alțina, 3. Vasilie Ramba din Boholt, 4. Ioan Berghia din Bruiu, 5. Moise Brumbea din Calbor, 6. Ioan Maier din Cincșor, 7. Emil Mandocea din Cineul mare, 8. George Gleja din Hundrubechiu, 9. Ioan Dragoman din Ilimbav, 10. Ioan Varga din Marpod, 11. Zacharie Munteanu din Merghindeal 12. Di-mitriu Roman din Rotbav, 13. Patrichie Pintea din Ruja, 14. Nicolau Bugneriu din Selistat, 15. Georgiu Răgneală din Șorș, 16. Ioan Savu din Șulumberg, 17. Simion Varga din Veseud, 18. Ioachim Trif din Verd.

b) Din protopresbiteratul Co-halmului:

1. Ioan Bêrsan din Bogata-oltână, 2. Gorge Pop, din Cața, 3. Zacharie Borcoman din Cohalm, 4. Ioan Boldea din Crihalma, 5. Antoniu Mihailă din Dăișora, 6. Ioan Du-mitrescu din Draos, 7. Ioan Burete din Felmer, 8. Ioan Ciucan din Măteias, 9. Georgiu Maican din Ticușul-român, 10. Georgiu Andron din Ungra.

c) Din protopresbiteratul Fă-gărașului:

1. Nicolau Ludu din Beclean, 2. Ioan Borzea din Berivoi-mici, 3. Ioan Hașiu din Bréza, 4. Ioan Ciungară din Bréza, 5. Ni-colau Lancia din Comana de jos, 6. George Comșa din Comana de sus, 7. George Cantor din Cuculata, 8. Ioan Cocan din Cuculata, 9. Galacteon Stelea din Dridid, 10. Nicolae Roșca din Făgăraș, 11. Traian Păcală din Galați, 12. Ioan Judele din Herseni, 13. Procopiu Bența din Hurez, 14. Lazar Comșa din Mândra, 15. Ilariu Comșa din Mândra, 16. Traian Cerbu din Părâu, 17. Ioan M. Popa din Părâu, 18. Ioan Frâncu din Perșani 19. Constantin Pică din Riușor, 20. George Bucă din Rucăr, 21. Sebastian Stan din Săm-băta de jos. 22. Chirion Adămoiu din Săm-băta de sus apus. 23. Galacteon Bica din Sămbăta de sus răsăr. 24. Nicolau Bărbat din Sercăița, 25. Ioan Capătă din Șona, 26. Lazar Stêrneciu din Toderița, 27. Mateiu Mateiu din Veneția de jos, 28. Petru Ma-cedon din Veneția de jos, 29. Ioan Stoica din Veneția de jos, 30. Ioan Stan din Voi-vodenii-mici.

B. Nu sunt prezenți:

a) Din protopresbiteratul Ag-nitei:

1. Vasiliu Vēja din Alțina, 2. Jeronim Hêrtógă din Bărgiș, Domețian Acsente din

Bendorf, 4. Iosif Gligor din Bendorf, 5. Ioan Conora din Boholt, 6. Ioan Aldea din Calbor, 7. Simion Dragoman din Țichindeal, Simion Munteanu din Chirpăr, 9. Alecsandru Bêrsan din Coveș, 10. Alecsiu Manuil din Fofeldea, 11. Ioan Popa din Fofeldea, 12. Nicolae Suma din Ghijasa de jos, 13. Teofil Sas din Iacobeni, 14. Ioan Tat din Ighișdorf, 15. Emanuil Sueciu din Măgărei, 16. Ioan Gregorovicu din No-crichiu, 17. Ilie Bunea din Proștea, 18. George Stănuțel din Săsăuș, 19. Lazar Cocos din Șomartin, 20. Simion Toda din Zlagna.

b) Din protopresbiteratul Cohalm:

1. Alecsandru Bucșa din Agostin, 2. George Mircea din Lovnic, 3. Avram Nicolescu din Merchiașa, 4. Toma Bêrsan, din Meșindorf, 5. Natanail Pulcă din Stena, 6. Filaret Dăișoreanu din Valendorf.

c) Din protopresbiteratul Fă-găraș:

1. Georgiu Taflan din Beclean, Dio-nisiu Negrea din Ludișor, George Burlea din Șercăița, 4. Panteleimon Nastea din Șinea nouă, 5. Ioan Baicoiu din Șinea nouă, 6. Bucur Galbinca din Voivodenii mari.

Sunt prezenți 58 de învățători, și ab-sentéză 32.

3. Invățătorii din Beclean Georgiu Taflan și scusă absența dela conferență prin cauză de morb în familie.

Se ia notiță la protocol.

4. Deore-ce și acuma este foarte mare numărul învățătorilor cari absentéză dela con-ferență, acuma a treia-ora, fără a scusa absența,

Preaveneratul Consistoriu este ru-gat a lua măsuri pentru disciplinarea în-vățătorilor cari nu participă la con-ferențe.

5. Pentru purtarea agendelor scriptu-ristice

Se aleg de notari membrii confe-renței Nicolau Roșca și Traian Păcală.

6. Ioan Savu face propunerea să se trimită telegramă Escelenței Sale Inalt Prea-luminatului și Preasfințitului Domn archie-piscop și metropolit Ioan Metianu, în care să se exprime iubirea conferenței cătră capul bisericii noastre.

Propunerea se primesce între vii aclamațiuni, și formularea telegramei se conrede biroului.

7. Comisariul consistorial atrage aten-țiunea conferenței la împregiurarea, că azi este ziua numelui Preacuvioșiei Sale Dom-nului archimandrit vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilariu Pușcariu, cu observarea, că ar fi lucru cuvincios să se exprime stima și iubi-rea conferenței față cu Preacuvioșia Sa din acest incident.

Intre vii aclamațiuni se decide a se trimite Preacuvioșiei Sale Domnului archimandrit vicariu arhiepiscopesc telegramă de felicitare din incidentul onomasticele sale de azi.

8. Inspectorul regesc de școle al comi-tatului Făgărașului se presintă în conferență spre a ospita la lucrările conferenței, și co-misariul consistorial cu cuvinte alese dă espresiune bucuriei de care e cuprinsă confe-rența pentru acêsta atențiune binevoitoare.

Conferența întimpină cuvintele co-misariului cu strigări „Să trăescă“ la adresa domnului inspector regesc de școle al comitatului Făgărașului.

9. Comisariul consistorial comunică con-ferenței că parochul comunei Galați, onora-bilul părinte Nicolau Aron, și în anul acesta este prezentat la consultările conferenței, pe cari le urmărește cu multă bunăvoință.

Se ia cu plăcere notiță la proto-col despre acest incident.

10. Comisariul consistorial comunică conferenței că Părintele protopresbiter al tractului Făgăraș Iuliu Dan, este present și participă la conferențele noastre, ceilalți domni protopresbiteri anume Părintele Nicolau Mir-cea dela Cohalm și Nicolau Moldovan dela Agnita nu s'au prezentat la conferență.

Se ia notiță la protocol.

11. Comisariul consistorial notifică con-ferenței, că încă cu datul 10. Octobrie a. c. a recercat pe unii dintre membrii conferenței să lucreze prelegeri practice din singurati-cele obiecte de învățământ, spre a avé ma-terial la conferențele noastre. Anume a avut să lucreze Ioan Capătă din religiune, Ilariu

Comșa din limba română, Ioan Ciungară din geometrie, acești trei aparțin protopresbite-ratului Făgărașului; din tractul Agnitei Ioan Paicu a avut să lucreze din comput, Simeon Munteanu din constituțiunea patriei și Za-charie Munteanu din limba magiară; din tractul Cohalmului Ioan Burete a avut să lucreze din istoria patriei, Avram Nicolescu din geografie și Georgiu Maican din istoria naturală.

Membrii conferenței Ioan Capătă, Ilariu Comșa, Ioan Ciungară, Ioan Paicu, Zacha-rie Munteanu, Ioan Burete și Georgiu Mai-can declară că au primit însărcinarea ce li-s'a dat, și s'au conformat. Avram Nicolescu și Simeon Munteanu nu sunt prezenți și până acum nu și-au scusat absența.

Se ia notiță la protocol servind tôte spre sciință.

(Va urma.)

Episcopiiile noue gr.-or. și con-grua. In comisiunea financiară a dietei în ședința de alaltăeri a ajuns la desbateri bud-getul ministeriului de culte și instrucțiune pu-blică. Cum a am d.n ziarele din capitală, deputatul *Pulszky* în firul desbaterilor a re-criminat procedura prea birocratică în esecu-tarea legii despre întregirea dotațiunii pro-tesci, din care cauză preoțiunea protestantă numai cu mari întâzieri își capătă compe-tințele. Este îngrijorat pentru nisuința, *ca pe basa congruei de stat* și a subtragerii ei de la adevărata-i menire, de la ajutorarea pro-țimeii sêrance, *să se înființeze trei episcopii noue gr.-or.* (Grozav de bine informat dl *Pulszky*, n'ai ce zice!)

Ministrul *Wlassics* reflectând la cele zise de *Pulszky* spune, că după a sa convingere în mod mai culant legea congruei nici că se pôte esecuta; pe 1900 preoții și-au căpătat competențele, ear' pe 1901 se va asema întrégă sumă încă înainte de Crăciun. Cât pentru episcopiiile noue gr.-or. spune, că nu are încă știre oficială despre o asemenea ho-tărîre și astfel nici nu pôte lua încă nici o poziție în acêsta cestiune. De sine înțeles însă, că fără aprobarea Preaînaltă înființarea episcopiiilor nu se va pôte face.

Asupra căsătoriei moștenito-riului. resp. proiectului de lege despre in-articularea căsătoriei desbaterile în dietă nu s'au terminat încă. Din partea opoziției a vorbit în ședința de Lunii deputatul *Pölonyi*, căruia i-a răspuns *Horánszky*, ear' în șe-dința de Marți fostul ministru de justiție *Szilágyi*. În ședința de eri a vorbit, contra proiectului, kossutistul *Eötvös*. In firul desbaterii generale va mai vorbi, încă odată, ministrul-president *Szell* și ministrul de justiție *Plósz*.

Croații și căsătoria moștenito-riului. Partidul croat așa numit „de drept public“ a ținut Duminecă mare adunare în *Zagreb*, cu care ocaziune s'a discutat și ati-tudinea partidului față cu înarticularea căsă-toriei moștenitoriului, respective a declarați-unilor sale făcute cu ocaziunea acestei căsă-torii. Partidul va pretinde, ca proiectul des-pre înarticulare să fie supus desbaterii și în dieta Croației, ear' aici — după cum se ra-portéză — acest partid va observa față de el o atitudine cam egală cu cea observată de partidul kossuthist în dieta ungară.

S'a discutat și estiuinea căilor ferate bosniace, în care va cere, ca la trassarea lor să se aibă în vedere ideia statului croat.

O altă hotărîre luată în acêsta adunare e: protestul partidului contra estinderii ideii de stat magiar și asupra provinciilor croate.

O nouă denunțare infamă.

Ziarul kossuthist „Egyetértés“ pu-blică în numărul de Marți dela cores-pondentul seu din București (?) o scri-sóre, în care denunță pe capul bisericii noastre că a inițiat afacerea cu înfiin-țarea celor trei Episcopii ortodocse în conțelegere cu partidele politice din România, și că spre acest scop ar fi petrecut domnul *Parteniu Cosma* că-teva luni în București de unde ar fi și adus banii de lipsă. Precum se afirma dl *Cosma* ar fi mers la București cu con-sensul și cu scirea metropolitului — și

ambii ar fi deplin înțeleși, ca să se se-ducă guvernul domnului *Szell*.

După insinuările acestea — și o altă putere mare, ortodocșă, ar fi pus în ve-dere ajutóre materiale — și acêsta pu-tere după tôte aiurările tendențioșe n'ar pôte fi alta, decât pravoslavnicia Rusia, dorind ca apoi biserica noastră și Capul ei să fie luat la gónă și să fie trași la grea răspundere.

Suntem autorizați dela cel mai competent loc să declarăm, că dl *Par-teniu Cosma* a petrecut în București numai în luna Ianuarius a. c. două zile în afacerile institutului în fruntea că-ruia stă, și nici n'a avut autorisarea să tracteze afaceri bisericesci cu par-tidele de acolo, și nici că i-se puteau încredința atari afaceri, având acele să se reguleze aici în corporațiunile com-petente. Cercurile din România, bise-ricesci cât și lumesci, nici nu cunosc — de cum se manifesteze vre-un in-teres față de trebile noastre biseri-cesci. Dar chiar dacă cineva din țară străină ar dori să se amestece în tre-burile noastre bisericesci, noi nu i-am putea admite o asemenea ingerență, care ar jigni drepturile autonome ale bi-sericeii noastre; cu atât mai puțin am putea admite ori-ce fel de amestec străin din altă țară.

Sunt deci pure calumnii și denun-țări infame scorniturile publicate în „Egyetértés“ și dacă corespondentul este străin, pornirea acêsta nu e nouă, ci reutatea veche și cunoscută, — ear' dacă cumva dór' denunțanții ar fi dintre rătăciți de ai nostri, atunci și mai dureros ne atinge pumnalul ce-l înfig ómenii fără muștrare de consciință chiar în iuma bisericeii.

Din România

Sfântul Sinod terminându-și agendele a fost închis alaltăeri prin mesagiu regal, cetit de ministrul cultelor și instrucțiunii pu-blice.

Un articol de senzație. In o consfă-tuire de la clubul liberal dl *Sturdza* atacase violent pe *Mărzescu*, acuzându-l întré altele, că a conspirat contra dinastiei prin ziarul său din Iași „Prietinel Poporului“. Ca răs-puns la acêsta acuză *Mărzescu* publică în „Prietinel Poporului“ dto 22 Octobrie v. un senzațional articol în formă de scrisóre că-tră *M. Sa regele Carol*, zicând, că *dacă a conspirat în contra Regelui Carol*, apoi a fă-cut acêsta împreună cu d. *Sturdza*, cu frații *Brătieni*, cu *Eugeniu Stătescu*, și cu tötă elita partidului liberal.

Dl *Mărzescu* sfătuește pe *M. S.* să se ferescă de lîngșitorii ca dl *Sturdza*, și mai aminteste acestuia că în ședințele secrete ale Constituantei din 1879 dl *Sturdza* a fost pentru ștergerea articolului 7 din Constituție, iar azi s'a schimbat cu totul la față în acêsta chestiune.

Serbare artistică în favorul zia-ristilor. A sêra s'a dat la Teatrul Național din București o mare serbare artistică în fa-vorul sindicatului ziaristilor. La reușita ser-bării a contribuit mult concursul celebrei cântărețe *Elena Teodorini*, sosită în capitală pentru a da câteva reprezentațiuni.

Revoltele țerănesci, provocate prin aplicarea legii impositului pe țuică, au dat îndemn unor ziare a propune ministrului sus-pinderea aplicării până când țeranii, prin pu-blicațiuni și explicări în înțeles să fie puși în poziția de a cunoșce legea și a pricepe, că trebuie să i-se supună. Un pas întru acest scop s'a făcut deja din partea ministrului *Carp* prin darea unui circulariu, prin care prefectii județelor sunt provocați a esplica țeranilor legea.

Ferberea întré țerani de altcum e în permanență, de-și turburări de sfêșit tragic, ca cele din județul Rîmnicul-Sărat, numai în *Pîrscov* din județul Buzău s'au mai întemplat până acum, unde a trebuit să se consigneze miliție și unde se adună mereu țerani de prin *Bălănesci* și *Trestin*, armați cu ciomege.

Asemenea e mare agitație în țărani din *Berca*, ear' preotul din *Beceni*, care încercase să liniștiască țărănimea, abia a putut scăpa de furia țărănilor fugind spre Brăila.

În *Lopătari* și *Brănești* țărani amenință cu morțe pe ori cine s'ar apropia de casele lor.

În *Pîrscov* și împrejurimi e decretată stare de asediu.

Svonuri de crîsă. În unele ziare din București se menține de câteva zile faima, că dl *Carp* ar fi hotărît să se retragă de la guvern, avînd a-i urmat dd. *Manu* și *T. Ionescu*.

Natural, că presa guvernamentală demonteză aceste svonuri.

Din prilejul conferențelor învățătoresci.

(Deși nu consimțim întru toate cu vederile exprimate în articolul acesta, îl publicăm totuși, ca venit dela o persoană distinsă în viața bisericească-școlară, făcîndu-ne cuvenite reserve față cu unele dintre aceste vederi.)

Cestiunea școlilor confesionale e cestiunea de viață a poporului românesc. Garanța vitalității neamului nostru o constituie exclusiv starea școlii noastre confesionale, pentru-că mai pe sus de ori-ce stă adevărul: *cine are școlă, acela are viitorul!* Din rezultatele obținute în lupta pentru interesele noastre școlare se va împleți cununa biruinței neamului românesc. Legea noastră fundamentală, statutul organic, ni-a dat fie-cărui posibilitatea și dreptul de a ne desăfușura armele intelectuale întru apărarea și promovarea intereselor noastre de viață.

Colónele „Telegrafului Român” dintru început s'au făcut răsunetul vederilor acolora, cari n'au pregetat a-și oferî obolul minții întru ridicarea *nivoului moral și cultural al școlii și bisericii noastre naționale*. Într'un articol anterior s'a arătat chipul mașter cu care suntem tractați tocmai din partea organelor de stat, la a cărui bunăstare, înflorire și trăinicie cu mai mult zel de cât noi, nimenea nu lucră.

În cele următoare voi indigita asupra unor scaderi de natură curat internă, rămânînd, ca cei chemați, la plinirea vremii, să desevêrșiască ce va fi bun și de folos.

Era o vreme, când interesele bisericesci concădeau cu cele școlare. Morala și scriința trăiau într'un dulce și perfectă armonie. Preotul era dascăl, amvonul catedră, naia bisericii sală de învățămînt, și poporul credincios forma ceafa elevilor ascultători. Atunci trăia *mama* cu *fiica* sub un coperiș, spriginindu-se cu dragoste una pe alta.

De atunci lumea a progresat și nimicescse, schimbînd fisionomia lucrurilor aflătoare. Agendele bisericii și școlii s'au înmulțit simțitor. S'a separat preotul de dascăl, și apoi fie-care în tendința nobilă de a cuceri și de a se perfecționa, nu a ținut seamă de căile protivnice, pe cari au apucat. Astăzi mintea iscoditoare a dascălului a străbătut înălțimi neînchipuite și adâncuri necuprinse, introducînd un nou traiu și un nou mod de gândire în viața omenescă, — dar' întru atîta s'a depărtat dascălul de preot, încât abia se mai recunoșc. ¹⁾ Ea cuceriri imense, însă termometrul moralei și religiosității credincioșilor seî scade în continu înspre punctul de înghețare.

Din toate părțile se aude plîns și tînguire, că moralul omeniei a decăzut bucînd calea peirei. Da, pentru-că biserica a devenit o mamă care nu-și mai pôte disciplina și înfrîna

¹⁾ Acestea sunt numai excepțiuni de la regulă.

fiica sburdalnică, ear' școlă o fiică ce nu prea edifică la trăinicia mamei sale.

Scutul și tîria, fericirea și viața noastră ni-o dau școlă și biserica națională. A aduce acțiunile acestora în legătură organică influențînd reciproc una asupra celeilalte însemnă a pune chezeșie sigură viitorului nostru. Asta o știm cu toții! Dar unde este pricina, că lucrurile au totuși răsunat? Pricina zace în împrejurarea, că unul fie-care dintrî noi, — în dorința-i ferbinte de a-și vedea biserica mare și puternică, ear' neamul ridicat în bunăstare și regenerat în simțăminte, — se svêrcolesce și se luptă a parte, în loc ca cu toții să se concentreze puterile pentru a mișca pîtra ce rămîză zăgaz înaintării noastre! Pîtra acêsta e cheștiunea școlară.

În vremurile dintru început biserica își creștea credincioșii, astăzi datorința acêsta revine școlii. ¹⁾ În primul loc deci trebuie să purtăm grijă intereselor școlare, dacă voim să ne vedem biserica mare și puternică. Prin școlă înflorește biserica. Neglijarea școlii, e ruina bisericii.

Școlile noastre confesionale nu sunt tocmai de invidiat. Excepțiunile — onore lor, — ne fac bucurie, încolo stăm rîu. Nici n'am sfêrșit bine vorba, și din sute de părți aud: *suntem sêraci!* Da, suntem sêraci, dar' sârăcia nu ne împedecă sălăra de îndeplinire a nevoilor noastre. Sau să așteptăm pînă ne vom îmbogăți? Nu vom aștepta, căci bogăția nu-i partea Romînului.

Vom căuta însă scaderile întocmirilor noastre prezente și după modru vom încerca a le îndrepta spre bine. După mine, o scădere esențială este, că în organismul nostru de astăzi ne lipsesc *factorii, cari stînd cu școlă confesională în legătură continuă și imediată, să eserțieze asupra acelleia controla cuvenită din toate punctele de vedere.* ²⁾

Consistoriul își are în fie-care tract un reprezentant al sîu, așa zis: „ochiul” consistoriului, sau protopresbiterul. „Ochiul” acesta are să vegheze preste toate afacerile bisericesci și școlare în partea lor morală și materială pînă în cele mai mici amănunte. Esperiența vieții noastre constituționale ni-a dovedit însă, că acest „ochiu” al consistoriului sau tot *plînge* sau tot *dorme*, pentru că cei chemați sunt puțini. ³⁾ Afacerile sunt multe, un om nu le pôte isprăvi pe toate. Acêsta a simțit-o și consistoriul, când a designat comisari, cari să cerceteze anumite cercuri. Intențiunea e bună, dar' intențiunea încă nu e succes. Dacă un protopresbiter n'a putut controla consciențios un tract, cum a puté controla două sau trei tracte? Cum se face inspecțiunea, o știm. Inspectorul avizăză comunele, cari se nimeresc în calea ce și-a propus să percurgă, și apoi plêcă. În capul satului e pörtă de triumf, păreții școlii sunt acoperiți cu verdêță, ear' învățătorul se îngrijescse de puțin foc bengalic. Inspectorul nu dă la o parte verdêța, ca să vadă gaurile și necurățenia păreților, nici nu cercetează dacă elevii sunt într'adevêr așa după cum se presintă în lumina unei dresuri precugetate.

A persista în acêsta stare a lucrurilor însemnă: sinamăgire.

Prin dotațiunea preoților noștri din partea statului s'a pus în mîna lor un cuțit cu două tășuri. Unșor ne putem pomeni cu un cler sinucis. ⁴⁾ Să lăsăm protopresbiterilor noștri numai afacerile bisericesci, ear' pentru cele

¹⁾ Numari pentru elevi de școlă însă.
²⁾ Dar' ne lipsesc încă și sute de învățători calificați!

³⁾ Din contră, cei cari „dorm” — vorba autorului — sunt puțini.

⁴⁾ Congresul nostru bisericesc n'a avut aceste nedumeriri.

școlare să creăm *inspectorate de școlă.* ¹⁾ Despre organizația acestora voi vorbi cu altă ocașiune. Instituțiunea *inspectorilor* nu e nouă, chiar și în statul nostru există de mult și funcționează cu un rezultat nouă binecunoscut. ²⁾

De încheiere însă, că reintroducerea conferențelor învățătoresci, în locul reuniunilor însemnă un *progres* pe terenul școlar. S'a pus capêt discusiunilor pătimașe, și desbaterile conferențelor stau pe un pedestal mai înalt. Pasiunile electorale s'au curmat, și în fruntea conferențelor stau relativ bărbatei cei mai aleși. Un lucru în înțeleg: unde sunt dascălii seminarului „Andreian”? Generația învățătorilor de azi e creațiunea Vóstră. De ce Vê lipsiți fiii de bucuria ce li-o procură vederea părinților? Să fie egoismul mai puternic de cât dragostea pentru interesele școlii? În corporațiuni constituționale minoritățile se supun votului majorității.

¹⁾ S'a făcut acest experiment pe la an. 1874 în diecesa Aradului și era p'aci să se îngroape toate școlile noastre confesionale, oblađuite de către inspectorii. De altă parte acêsta inovație ar da aparința, ca-și-cum s'ar tînde tocmai la desfacerea școlii de cătră biserica.

²⁾ Dar' nu confesionali, ci de stat, cari chiar așa controlează și pe ale noastre școle cum dorește autorul.

NOUȚĂȚI

M. Sa monarchiu a donat pentru statua ce e a se ridica poetului magiar *Mihail Vörösmarty* 5000 coróne.

Himen. Dl *Miron Oprean* teolog abs. din Tirnăvița și dșora *Victoria Popovici* din Leșnic își vor sêrba cununia Duminecă, în 5/18 Noiembrie a. c. la 3 ore p. m. în biserica gr.-or din Leșnic.

Sêrbătore școlară în amintirea împêrătesei. Conform unei ordinațiuni a ministrului de culte și instrucțiune publică, ziua de 19 Novembre are să fie sêrbatã în fie-care școlă, în amintirea rîposatei împêrătese-regine a noastră *Elisabeta*.

Compositor italian filo-român. Advocatul *Azzo Albertoni*, compositor italian de mare valóre, și soția sa *Emilia*, cântărețã escelentă, îndemnați de simpatiile lor pentru națiunea română petrec de mai mult timp în *Blașiu*, unde au dat pînă acum trei concerte, toate în scopuri de binefacere. Cest din urmă în folosul (al treilea) a fost dat Duminecă în folosul fondului pentru ajutorarea studenților bolnavi de la școlile din *Blașiu* și în folosul casinei române. Dl și d-na *Albertoni*, după cum aflăm din un raport scris asupra concertului de Duminecă, vor veni să concerteze și în *Sibiu*. Mai amintim că dl *Albertoni* în timpul petrecerii sale în *Blașiu* a scris două frumoșe compozițiuni, dedicate *Blașului*, o fantasmă intitulată „*Ternavele*” și un marș „*Saluto a Blaj*”. De present dl *Albertoni* lucră la o *operă română* cu sujet din serierile reginei României.

Știri bisericesci și școlare. În ședința ultimă a senatului bisericesc s'a hotărât a se da *litere dimisionale* fostului protopresbiter în *Sibiu* *Simion Popescu* și parochului din *Prihodiște* (tractul *Zarandului*) *Teodor Simeđrea*. În aceeași ședință s'a aprobat alegerea clericului abs. *Nicolae Șurean* de paroch în *Rusciori* (tractul *Sibiului*). Ear' în ședința de la 1 Novembre de n. a statului școlar s'a aprobat alegerea de învățător definitiv în *Metes* (tractul *Albei Iulie*), ales fiind *Teodor Bogdan*, și în *Sebeșul-superior* (tractul *Avrigului*), ales fiind *Iosif Stoica*.

„Reuniunea economică” română din *Orăștie* va împărți la proxima sa adunare generală două premii de câte 10 cor. în aur celor cari în primăvara anului curent au pus mai mulți altoi (cel puțin 50), un premiu de 10 cor. în aur pentru cel care va fi făcut mai mult spor în școlă de pomi, și cinci premii de câte 20 cor. pentru membrii cari

în cursul anului curent și-au cumpêrat o viteluşă de prăsilă de soiul curat „*Pinzg.u*” ori „*Bern*”. Pînă acum s'au anunțat la premiile pentru altoi trei concurenți, în cel pentru școlă de pomi unul (*I. Fleșeriu*, inv. în *Romos*), ear' la premiile pentru vișele nu s'a anunțat nici un concurent.

Comitetul reuniunii în ședința sa din 27 Octobre n. — cum raportăză „*Bunul Econom*” — a hotărît să reîncepă seria prelegerilor economice, întreruptă pe timpul verii din cauza ocupațiunii membrilor la lucrul de câmp. Seria se va începe cu comunele *Sibișel*, *Orăștie*, *Pricaz*, *Căstău*, etc.

Taxa giamantanelor de călătorie. Prin o ordinațiune a ministrului de comerțiu la taxa ce călătorii cu trenul aveau să o plătiască pentru giamantane (lăzi, cofere etc.) s'a introdus o reformă în avantajul publicului. Anume contrar usului de pînă acum, că cel ce avea mai multe giamantane trebuia să plătiască taxa pentru fie-care separat, de aci încolo giamantanele unor călători fie ori câte, se vor cântări la oaltă și după greutatea lor colectivă se va percipia taxa. Unitatea minimală rămîne și pe viitor 50 chlgr., de aci în sus pentru fiecare 10 chlgr. se plătesc în zona primă 10 bani, în zona a doua 20 bani și așa pentru fiecare zonă mai departe câte 20 și chlgr. (socotite peste unitatea de 50 chlgr.)

Nobil de „Kis-Torony”. M. Sa monarchului a conferit directorului de finanțe din *Sibiu*, dlui *Dr. O. Denk* titlul nobilitar cu predicatul „de *Kis-Torony*”.

Esamen de calificațiune în diecesa Aradului. Cum raportăză „*Bis. și Școlă*”, dd. *Dr. Teodor Botiș*, *Ioan Iercoșan*, *Lazar Vraciu* și *Liviu Rațiu* (preot în *Chișneu*) supunîndu-se esamenului recerut, au fost calificați pentru parochii de clasa I; ear' dnii *Iuliu Lăzărescu*, *George Petrovici* și *Gavril Popluca*, pentru parochii de cl. II.

Cinci catedre noue la universitatea din Budapesta. Senatul universității din Budapesta se ocupă mai de mult deja cu cestiunea reformării facultății teologice, la care plănuesce înființarea de cinci catedre noue. Proiectul și memorandumul în acest obiect e elaborat deja, și va fi supus esaminării ministrului de culte și autorității superioare bisericesci.

Ucigașul fratelui sîu. În teatrul din *Saragossa* (Spania) se juca zilele trecute o dramă, în care un comisariu de poliție înpușcă pe un bandit. Actorului comisariu dăndu-i-se pentru esecutarea rolului sîu o puscă despre care nu se scia că e încercată, a înpușcat aievea pe actorul-bandit, care acolo pe bină și-a dat sufletul. Tragicul acestei întâmplări era cu atît mai sguđuitor, că actorii amestri erau frați.

Cunună pe mormîntul lui Heine. În 1 Novembre, în care biserica rom. catolică și cea protestantă sêrbăză ziua morților, mormîntul poetului *Heine*, în cimiteriul din *Paris*, era împodobit cu o pompóasă cunună de rose. „*Journal*” spune că acêsta cunună s'a pus conform cu dorința rîposatei împêrătese-regine *Elisabeta*, care în testamentul ei luase dispozițiuni, ca în fie-care an, la ziua morților, să se pună pe mormînt cunună.

Știri mărunte. În cercul *Sângătin* (comitatul *Alba-inferióră*) este vacant postul de medic, dotat cu 1500 coróne. Termin de concurs 20 Novembre st. n. — La *Sighișora* se va arangia în 10—12 Oct. st. n. o expoziție de galițe (hóre). — În *Dej* a bătut *Vineri* grindină împreună cu povoiu și fulgere. — La 30 Octobre a rîposat în *Caransebeș* primariul *C. Burdia*. În mormîntarea i-s'a făcut *Joi* (1 Nov.) în cimiteriul gr.-or. din *Caransebeș*. — În sêptemăna trecută au fost mari vifore pe *Marea-nêgră*, pe urma cărora s'au cufundat 17 corăbii și s'au înecat mai mult de 100 ómeni. — În *Șeșu-Sângeorgiu* în sêra de 31 Octobre, pe timp de plóie dêsă, în partea sud-vestică a orizontului luna strălucia învîndu-se de printrî nori, ear' partea nord-ostică era cercuită de un frumos curcubeu. — La posta din *Călan* (comitatul *Hunedóra*) s'a înființat stațiune de telegraf.

Posta Redacțiunii

Dlor A. G. în R., *I. G.* în A., *S. „P. M.”* în B., *I. M.* în G., *I. C.* în C., etc.: Din lipsă de spațiu trebuie să amănăm publicarea celorlalte trimise. Rînd pe rînd le vom face însă loc tuturor.

Declarațiune publică!

Subsemnatul atelier artistic de portrete a decis — pentru a fi dispensat de demisionările neplăcute ale pictorilor sei eminent calificați în artă și pentru a-i pute ocupa și mai departe — a renunța pe un timp scurt și numai până la revocare la ori-ce venit sau profit.

Noi liferăm a.z. [215] 1—25
pentru numai fl. 7.50
un portret în mărime naturală
 bust (Brustbild)
 dimpreună cu rame elegante barock

cari valoroză cel puțin 30 fl.
 Deci cine voește a-și comanda portretul sau al femeii sale, al copiilor, al părinților, al vre-unei surori sau al unei alte rudeni, fie deja chiar și mortă ori apoi al vre-unui prieten are de a trimite numai fotografia respectivă, indiferent în ce pozițiune e făcută și primește în decurs de 14 zile un portret, care de sigur îl va surprinde și multămi pe deplin.

Lada pentru trimiterea portretului se va socoti cu prețul cât ne costă pe noi. Comandele cu accluderea fotografiei, care se va returna intactă cu portretul desemnat, se execută trimițându-se banii anticipativ sau pe lângă rambursă.

Pentru executarea eminent artistică și fidelă se garantează.

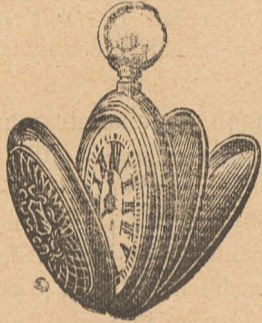
Sute de epistole de recunoștință și mulțumire stau la dispozițiunea publică și la cerere se trimit ori și cui.

Kunst-Porträt-Anstalt
„KOSMOS“

Viena, VI, Mariahilferstrasse Nr. 116.

15 bucăți fl. 3.05.

Nu se mai oferă ocaziunea rară de a putea primi pentru numai fl. 3.05 următoarea colecțiune de juvare.

- Orologiu de busunar jub. de nickel Anker-Remontoir cu capace gravate foarte frumos, cu portretul M. S. regelui Francisc Iosif I. (noutate), minutar, cu masinerie regulată, precis, garanță de trei ani (er nu ceas de părete, cum trimit neguțatorii din bazare, în loc de orologiu aurit).
- lanț goldin panzerat sau de nickel.
- buc. inele imitație de goldin în fasonul cel mai nou cu briliante de simil.
- buc. nastori pentru mangete, aur-doublé cu mechanism.
- bucăți nastori pentru pept. (Chemisettes.)
- nasture pentru gulerele indoite.
- ac foarte fin de cravată.
- pungă pentru orologiu anker.
- oglinduță de busunar în cutie.
- cercei de argint veritabil de fasonul ce mai nou.

Tote aceste 15 obiecte dimpreună cu orologiu Anker-Remontoir costă numai fl. 3.05.

Aceleași 15 obiecte însă în loc de orologiu patent reform. Anker unul Patent-Goldin-Iubil. care înlocuește pe deplin un orologiu de aur, cu garanție de trei ani numai cu fl. 6.10.

Ceea ce nu convine se schimbă bucuros sau se retrimite banii, așadară risicul e exchis. Anunciuri de felul acesta sunt imitații. Să se comande per Cassa sau cu rambursă dela [112] 5—12

E. Holzer

deposit de orolage, ciasuri și obiecte de aur en gros

Liferantul asociațiunei funcționarilor de stat ces. reg. austriaci etc.

Krakau, Stradom 18 (Oesterr.)

Cataloge ilustrate gratis și franco.

La Librăria Tipografiei archidiececane se află

3 prapori gata

ca mustre; unul de mătase grea damast, mărimea 85/155 cm. și costă 128 cor., unul de camgarn fin, mărimea 120/175 cm, costă cor. 108, er al III-lea din pânză de in cer-nită foarte trainic și frumos, mărimea 120/170 cm. cu 63 cor. Toți sunt fără prăjină; cu prăjină se adauge la prețurile indicate încă câte 10 cor. Se primesc însă și comande pentru alte mărimi cu ori și ce fel de icône. Observăm, că praporii sunt fiecare din câte o singură bucată și icônele sunt pictate pe însași stofa praporelui, praporii din multe bucăți costă cu mult mai puțin.

Anuarul I

al
 „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“
 publicat de
 Comitetul Reuniunii.

Cuprinde unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembre 1899.

Se află de vânzare cu prețul 1.20 cor. plus 20 bani porto la

Librăria Tipografiei archidiececane.

La Librăria Tipografiei Archidiececane se află de vânzare:

Ce-i cerul de Camille Flammarion C. 1.50

Din romanul unei vieți. de Stefan

Braborescu „ 1—

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

In Tipografia și librăria archidiececană, Sibiu, se află următoarele scrieri ale poetului nostru **G. Coșbuc**:

- Fire de tort, broș . . . . . fl. 1.—
- Balade și idile „ . . . . . fl. 1.50
- Sacontala, broș. . . . . „ 2.50
- Aeneis ediț. II. broș. . . . . „ 1.25
- Răsboiul nostru pentru neatâr-nare, broș . . . . . „ —50

Musicale

Cataloge se trimit

gratis

și franco pentru

Clavire

Harmonium

Violine

Cello

Citere

Kammermusik

Orchestre

Ghitare

Cântece

Humoristică

Coruri

Duete, Terzete

Studii

etc. etc.

[214] 2—3

OTTO MAASS

Deposit și asortiment de musicale

VIENA

VI/2, Mariahilferstrasse 91.

Consemnarea tuturor celor 50.000 câștiguri

Cel mai mare câștig în cel mai favorabil cas

1.000,000 Kronen

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

	Kronen
1 Prämie mit	600000
1 Gew. I	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
5 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
3 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
31700 „ „	200
3900 „ „	170
4900 „ „	130
50 „ „	100
3900 „ „	80
2900 „ „	40
50,000 Gew. u. Pr. im Betrage	13.160,000

Scrisore de comandă de tăiat.

Herren A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Ersuche um Zusage von Original-Loos I. Classe der königl. ung. priv. Classenlotterie nebst amtlichen Plan.

Der Betrag von fl. . . . . ist per Nachnahme zu erheben. Was nicht gewünscht folgt durch Postanweisung. bitte zu durchstreichen

Genauere Adresse: _____

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

1/2 Flacon fl. 6. —, 1/3 Flacon fl. 3.50. delatură toate umflăturile și depunerile de grăsimi fără să vătămă părului. Întărește nervii atacați și slăbiți, delatură și distruge toate nodurile în mușchi, și servește și ca seut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra ariciturei umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus excelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la toate suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delaturarea crescăturilor de oase.

1/2 Cutie cu fl. 2. 1/3 Cutie cu fl. 1.20. delatură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate număröse nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și să nu se primescă altele. Deposit în farmacia și Drogerii.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpesta VI Kiraly utca 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și mușchii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal să presteze cele mai mari strapății și fugi, să înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Să mai folosește cu succes uimitor la toate urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu acesta prosperarea porcilor, foarte acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II esto de a să întrebuița la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra opririi udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 56—104